

14.9.2009

B7-0038/2009

ÁLLÁSFOGLALÁSRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY

a Tanács nyilatkozatát követően

az eljárási szabályzat 110. cikkének (2) bekezdése alapján

az Európai Unió és az Amerikai Egyesült Államok között a terrorizmus és a terrorizmus finanszírozásának megelőzése és az ezek elleni küzdelem céljából a fizetési üzenetekben szereplő adatoknak az Egyesült Államok Pénzügyminisztériuma rendelkezésére bocsátásáról szóló tervezett nemzetközi megállapodásról

Simon Busuttil, Ernst Strasser, Manfred Weber

a PPE képviselőcsoportja nevében

Claude Moraes, Udo Bullmann, Carmen Romero López, Birgit Sippel

az S&D képviselőcsoport nevében

Sophia in 't Veld, Jeanine Hennis-Plasschaert, Sarah Ludford, Louis

Michel, Alexander Alvaro, Nathalie Griesbeck, Sharon Bowles

az ALDE képviselőcsoport nevében

Timothy Kirkhope

az ECR képviselőcsoport nevében

Az Európai Parlament állásfoglalása az Európai Unió és az Amerikai Egyesült Államok között a terrorizmus és a terrorizmus finanszírozásának megelőzése és az ezek elleni küzdelem céljából a fizetési üzenetekben szereplő adatoknak az Egyesült Államok Pénzügyminisztériuma rendelkezésére bocsátásáról szóló tervezett nemzetközi megállapodásról

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unióról szóló Szerződés 6. cikke (2) bekezdésére és az EK-Szerződés 286. cikkére,
- tekintettel az EK-Szerződés 95. és 300. cikkére,
- tekintettel az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezményre, és különösen annak 5., 6., 7. és 8. cikkére,
- tekintettel az Európai Unió Alapjogi Chartájára, különösen annak 7., 8., 47., 48. és 49. cikkére,
- tekintettel az Európa Tanácsnak az egyének személyes adatainak gépi feldolgozása során való védelméről szóló 108. egyezményére,
- tekintettel a személyes adatok feldolgozása vonatkozásában az egyének védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló, 1995. október 24-i 95/46/EK irányelvre¹,
- tekintettel a személyes adatok közösségi intézmények és szervek által történő feldolgozása tekintetében az egyének védelméről, valamint az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló 2000. december 18-i 45/2001/EK rendeletre²,
- tekintettel a pénzügyi rendszereknek a pénzmosás, valamint terrorizmus finanszírozása céljára való felhasználásának megelőzéséről szóló 2005/60/EK irányelvre³, valamint a pénzáttalásokat kísérő megbízási adatokról szóló 1781/2006/EK rendeletre⁴,
- tekintettel az Európai Unió és az Amerikai Egyesült Államok közötti, a kölcsönös jogi segítségnyújtásról szóló 2003. évi egyezményre, különösen annak 4. cikkére (banki információk azonosítása)⁵,
- tekintettel az Egyesült Államoknak a 13224. számú elnöki rendeleten⁶ alapuló, a terrorizmus finanszírozásának felderítésére irányuló programjára (TFTP), amely nemzeti

¹ HL L 281., 1995.11.23, 31. o.

² HL L 8., 2001.1.12., 1. o.

³ HL L 309., 2005.11.25., 15. o.

⁴ HL L 345., 2006.12.8., 1. o.

⁵ HL L 181., 2003.7.19., 34. o.

⁶ A 13224. sz. elnöki rendeletet Bush elnök adta ki 2001. szeptember 23-án a nemzetközi rendkívüli állapotról szóló törvénynek (IEEPA) megfelelően, 50 U.S.C. §§ 1701-1706. Az elnök rendelettel a pénzügyminiszterre

vészhelyzet esetén felhatalmazza az Egyesült Államok Pénzügyminisztériumát, hogy az „adminisztratív adatbekérés” eszközével szert tegyen pénzügyi üzenetek olyan pénzügyi üzenetközvetítő hálózatokon közvetített adatcsomagjaira, mint amilyeneket a Nemzetközi Bankközi Pénzügyi Telekommunikációs Társaság (SWIFT) működtet,

- tekintettel az Egyesült Államok Pénzügyminisztériuma által létrehozott, a SWIFT-adatokhoz való hozzáférésre vonatkozó feltételekre (a meghatározás szerint az Egyesült Államok „tényvázlatai”¹) és figyelembe véve a Bizottság által a „prominens személyen” keresztül megszerzett információt az Egyesült Államok hatóságainak a fent említett tényvázlatoknak való megfeleléséről,
 - tekintettel korábbi állásfoglalásaira, amelyekben felkéri a SWIFT-et, hogy szigorúan feleljen meg az EU jogi keretének, amikor európai pénzügyi tranzakciókra az EU területén kerül sor²,
 - tekintettel a Tanács elnökségére vonatkozó tárgyalási irányelvekre és a tervezett nemzetközi egyezményre az EU és az Egyesült Államok között a SWIFT-adatok átadásáról, amelyet „EU-korlátozottnak” minősítettek,
 - tekintettel az európai adatvédelmi biztos 2009. július 3-i véleményére, amelyet „EU-korlátozottnak” minősítettek,
 - tekintettel eljárási szabályzata 110. cikkének (2) bekezdésére,
- A. mivel a SWIFT 2007 októberében bejelentette, hogy 2009 végétől kezdve a fizetési üzenetek új szerkezetben kerülnek kiküldésre,
- B. mivel e szerkezeti változás azzal járhat, hogy a SWIFT által az USA pénzügyminisztériuma által indított, a terrorizmus finanszírozásának felderítésére irányuló programnak (TFTP) átadott pénzügyi adatok nagy része többé nem lenne elérhető a TFTP számára,
- C. mivel a Tanács 2009. július 27-én egyhangúlag elfogadta azokat az irányelveket, amelyek alapján az Elnökség a Bizottság támogatásával tárgyalásokat folytathat az Egyesült Államokkal egy az Európai Unióról szóló Szerződés 24. és 38. cikkén alapuló nemzetközi megállapodás aláírása érdekében a SWIFT adatainak a TFTP számára történő átadásának folytatásáról,
- D. mivel a tárgyalási iránymutatásokat, valamint a Tanács jogi szolgálatának a jogalap kiválasztásáról szóló véleményét nem hozták nyilvánosságra, mivel azok „EU korlátozott” minősítést kaptak,
- E. mivel a nemzetközi megállapodás rendelkezni fog annak ideiglenes és azonnali alkalmazásáról az aláírás időpontjától kezdve a megállapodás hatályba lépéséig,

ruházta hatásköreit. A Pénzügyminisztérium a 13224. sz. elnöki rendeletnek és végrehajtási rendelkezéseinek megfelelően kiadta a SWIFT-re vonatkozó adatbekérést.

¹ Az EU-ból származó személyes adatoknak az Egyesült Államok Pénzügyminisztériuma általi, terrorizmusellenes célokot szolgáló feldolgozása — „SWIFT” HL C 166, 2007.7.20., 18. o.

² P6_TA(2007)0039; B6 0395/2006.

- F. mivel az EU maga nem rendelkezik a terrorizmus finanszírozásának felderítésére irányuló programmal,
- G. mivel a SWIFT által kezelt adatokhoz való hozzáférés esetleg nem csak az illegális tevékenységekhez kapcsolódó átutalások felderítését tenné lehetővé, hanem az érintett egyének és országok gazdasági tevékenységeivel kapcsolatos információkat is felfedne, ezáltal visszaélésre adna alkalmat széles körű gazdasági és ipari kémkedés formájában,
- H. mivel a SWIFT egyetértési nyilatkozatot írt alá az Egyesült Államok Pénzügyminisztériumával, amely az átadott adatok és az adatkeresés körét konkrét terrorellenes ügyekre szűkítette, valamint független felügyelet és könyvvizsgálat alá rendelte azt, beleértve a valós idejű megfigyelést is,
- I. mivel az EU–USA megállapodást attól kell függővé tenni, hogy fenntartják-e az egyetértési nyilatkozatban és az USA államkincstárának tényvázlataiban foglalt védelmet, mint például a SWIFT amerikai operatív központjából az USA Pénzügyminisztériuma által bekért adatok esetében,
1. emlékeztet arra, hogy eltökélt szándéka a terrorizmus elleni küzdelem folytatása, és hogy szilárdan hiszi, szükség van a biztonsági intézkedések és a polgári és alapvető szabadságjogok védelme közötti helyes egyensúly megteremtésére, a magánélet és az adatvédelem legteljesebb tiszteletben tartása mellett; megerősíti, hogy a szükségesség és az arányosság elvei kulcsfontosságúak, és nélkülük a nem lehet valódi harcot folytatni a terrorizmus ellen;
 2. hangsúlyozza, hogy az Európai Unió a jogállamiság elvén alapul, és hogy az európai polgárok személyes adatainak harmadik országok számára biztonsági okból történő átadása során tiszteletben kell tartani az eljárási garanciákat és adatvédelmi jogokat, valamint meg kell felelni a nemzeti és európai szintű adatvédelmi jogszabályoknak¹;
 3. emlékezteti a Tanácsot és a Bizottságot, hogy a 2010. január 1-jén életbe lépő, a jogsegélyről szóló EU–USA megállapodás biztosította transzatlanti keretben a 4. cikk kérésre, a nemzeti hatóságok közreműködésével lehetővé teszi a bizonyos célzott pénzügyi adatokhoz való hozzáférést, és szilárdabb jogalapot biztosítana a SWIFT adatainak átadásához, mint a javasolt ideiglenes megállapodás, továbbá felszólítja a Tanácsot és a Bizottságot, hogy igazolják meg az ideiglenes megállapodás szükségességét;
 4. üdvözli a SWIFT 2007. júniusi döntését, amellyel két európai operatív központba helyezte át az EU-n belüli pénzáttalásokkal kapcsolatos adatok feldolgozását; felhívja a Tanács figyelmét arra, hogy ezt a döntést a belga adatvédelmi hivatallal egyetértésben, az EU 29. cikk szerinti munkacsoportjának kérésére, és az Európai Parlament álláspontjával összhangban hozták meg;

¹ Nevezetesen az Emberi Jogok Európai Egyezménye, különösen annak 5. 6., 7. és 8. cikke, az Alapjogi Charta, különösen annak 7., 8., 47., 48., és 49. cikke, az Európa Tanácsnak az egyének személyes adatainak gépi feldolgozása során való védelméről szóló 108. egyezménye, a 95/46/EK irányelv és a 45/2001/EK rendelet.

5. megjegyzi, hogy a Tanács csak mintegy két évvel azután fogadta el a tárgyalási iránymutatásokat, hogy a SWIFT bejelentette a szerkezeti változásokat;
6. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy az intézmények eltérő véleményen vannak a javasolt megállapodás számára kiválasztott jogalappal kapcsolatban, megemlítve, hogy a Tanács jogi szolgálata szerint a kérdés a Közösség hatáskörébe tartozik;
7. úgy véli, hogy amennyiben mindenképpen szükség van egy nemzetközi megállapodásra, akkor annak legalább az alábbiakat biztosítania kell:
 - a) az adatokat a 2002/475/JHA tanácsi kerethatározat 1. cikke értelmében csak a terrorizmus elleni küzdelem érdekében adják át és dolgozzák fel, és kizárólag az EU által is terroristaként elismert egyének és szervezetek vonatkozásában;
 - b) az ilyen adatok (csak egy átadási rendszeren keresztül történő) átadásával, tárolásával és felhasználásával kapcsolatos kezelésének arányosnak kell lennie az adatok átadásának és későbbi feldolgozásának céljával;
 - c) az átadási kérelmeknek specifikus, célzott eseteken kell alapulniuk, időben korlátozottaknak kell lenniük és bírói engedélyhez kell kötni őket, valamint minden további feldolgozást azokra az adatokra kell korlátozni, amelyek az Egyesült Államokban vizsgálat alatt álló személyekkel vagy szervezetekkel kapcsolatosak; az ilyen kapcsolattal nem rendelkező adatokat törölni kell;
 - d) az EU polgárainak és vállalatainak bizonyos szintű önvédelmi jogot és eljárási garanciákat kell biztosítani, valamint az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférés jogát (amint az az EU-ban létezik), valamint hogy az adatátadásra vonatkozó kérelmek jogszerűségét és arányosságát bírói felülvizsgálat alá lehessen venni az Egyesült Államokban;
 - e) az átadott adatokra ugyanazon jogorvoslati mechanizmusoknak kell vonatkozniuk, mint az EU-ban maradó adatok esetében, beleértve a személyes adatok jogellenes feldolgozásának esetén fizetendő kártérítést is;
 - f) a megállapodásnak tiltania kell, hogy a SWIFT adatait az Egyesült Államok hatóságai a terrorizmus finanszírozásához kötődő célokra kívül más célokra is felhasználják; az adatoknak a terrorizmus elleni küzdelemmel foglalkozó állami hatóságokon kívül harmadik fél részére történő átadását meg kell tiltani;
 - g) szigorúan betartsák a kölcsönösségi mechanizmust, amelynek értelmében az illetékes amerikai hatóságoknak kérésre át kell adniuk a fizetési üzenetekben szereplő adatokat az illetékes EU-hatóságoknak;
 - h) a megállapodás kifejezetten megszüntetési záradékkal egy meghatározott, 12 hónapnál nem hosszabb időszakra szóljon, és ne érintse a Lisszaboni Szerződés értelmében e téren egy esetleges új megállapodás megkötésekor követendő eljárást;
 - i) az ideiglenes megállapodás rendelkezzen egyértelműen arról, hogy az Egyesült Államok hatóságait azonnal értesítsék a Lisszaboni Szerződés életbe lépéséről, és

arról, hogy az új uniós jogi keret alapján esetleg új megállapodásról kell tárgyalni, az Európai Parlament és a nemzeti parlamentek teljes bevonásával;

8. felszólítja a Tanácsot és a Bizottságot, hogy tisztázzák az Egyesült államok Pénzügyminisztériumától érkező kérések fogadásával megbízott „állami hatóságok” pontos szerepét, különösen figyelembe véve az e „hatóságokra” ruházott hatáskörök természetét és ezen jogkörök érvényesítésének módját;
9. kéri, hogy a Tanács és a Bizottság erősítse meg, hogy az adatcsomagok és nagyobb adatállományok, mint például az egységes európai fizetési térséggel kapcsolatos tranzakciók nem tartoznak majd az Egyesült Államok pénzügyminisztériuma által kérhető és a számára átadható adatok közé;
10. hangsúlyozza, hogy a SWIFT kulcsfontosságú infrastruktúra Európa fizetési rendszereinek és értékpapírpiacainak rugalmasságának biztosításában, és nem szabad azt tisztességtelen módon hátrányba hozni a fizetési üzenetek terén tevékenykedő versenytársaival szemben;
11. hangsúlyozza a jogbiztonság és a mentesség fontosságát a javasolt EU-USA megállapodáshoz hasonló megállapodások keretében történő adatátadás által érintett állampolgárok és magánszervezetek számára;
12. megjegyzi, hogy hasznos lenne, ha a Bizottság értékelné egy a terrorizmus finanszírozásának felderítésére irányuló európai program létrehozásának szükségességét;
13. kéri, hogy a Bizottság és a Tanács Elnöksége biztosítsa, hogy az Európai Parlament és a nemzeti parlamentek kapjanak teljes körű hozzáférést a tárgyalásokkal kapcsolatos dokumentumokhoz és iránymutatásokhoz;
14. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, az Európai Központi Banknak, a tagállamok és tagjelölt országok kormányainak és parlamentjeinek, az Amerikai Egyesült Államok kormányának, valamint a Kongresszus két házának.